

Evolució esperada de la població escolar a la província de Barcelona i la seva incidència sobre la planificació educativa

Pau Miret, Centre d'Estudis Demogràfics

Per fer una prospectiva de la població escolar cal tenir present diferents variables com la població a curt o mitjà termini, les taxes d'escolarització, les diferències per sexe, l'abast de l'oferta pública o la nacionalitat dels progenitors. Amb tot plegat podem fer una ràpida mirada al passat, una ullada al present i preveure a què ens exposem en un futur en relació a la població escolar, donades les projeccions i observats els patrons d'escolarització passats.

L'escolarització a educació infantil i obligatòria

Amb les dades d'alumnat matriculat al curs 2022-23, la taxa d'escolarització de la primera etapa de l'educació infantil ha pujat al 12% entre els menors de l'any, al 49% amb un any d'edat i ha augmentat fins al 71% per als de 2 anys. Les places públiques s'han mantingut als 0-1 anys, però han augmentat fins a dues de cada tres als 2 anys d'edat. Així, doncs, es comença a notar amb força l'oferta de places subvencionades a aquesta edat i és de preveure que aquest percentatge s'aproximi al que s'observa als 3-5 anys, que oscil·la entre el 94% als 3 anys i el 96% als 5 anys. La taxa d'escolarització en la segona etapa de l'educació infantil (6-11 anys) es manté a aquest nivell del 96%.

L'Educació Secundària Obligatòria, entre els 12 i els 15 anys, és, òbviament, la que presenta la major escolarització. L'educació completament privada no arriba a un 2%, mentre que la pública abasta un 61% i la concertada el 37% restant.

L'escolarització a educació secundària no obligatòria

L'escolarització es precipita entre els 16 i els 17 anys en cinc punts percentuals en les noies i en deu en els nois, arribant al 88% i al 84,5% respectivament. Un abandonament escolar prematur d'entrada força preocupant, especialment el masculí. Per sexes, disminueix considerablement: als 16 anys de 93% entre les noies i de 94% entre els nois mentre que als 17 anys al 88% i al 85% respectivament.

L'escolarització a estudis postobligatoris

Les taxes d'escolarització en cicles formatius de grau superior comencen a ser significatives als 17 anys, abasten el màxim als 19 anys (amb un 20%) i arriben fins als 25 anys amb certa consistència. Mentre que les diferències entre sexes pràcticament no es perceben en els cicles formatius de grau superior, a escala de grau universitari es nota, substancialment, una major presència femenina.

Prospectiva: previsió de població escolar en infantil, primària i secundària obligatòria

El *baby-boom* va marcar un màxim a la província de Barcelona de 90.841 naixements l'any 1974. Uns nadons que gaudiren d'una expansió educativa tot just inaugurada amb la Llei General d'Educació de 1970, amb una escolarització obligatòria entre els 6 i els 13 anys, corresponent a vuit cursos d'Educació General Bàsica, l'EGB.

Però potser no tenim tant present el segon *baby-boom* de les primeres dues dècades del

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació

segle XXI, amb un pic a l'any 2008 de 64.694 naixements. Aquests infants durant el curs 2023-24 estan en el darrer curs de l'ESO, nova etapa escolar amb la Llei Orgànica d'Ordenació del Sistema Educatiu de 1990, la LOGSE, que perllongà l'escolarització obligatòria fins als 15 anys. Uns infants que, si no abandonen prematurament l'escola, entraran el curs que ve en una segona etapa de secundària, sigui el batxillerat o la formació professional. Amb la recessió de 2009, els naixements a la província de Barcelona van caure en picat fins al llindar dels 40.000 que molt probablement naixeran al llarg de 2023.

A partir d'aquí entrem en les previsions demogràfiques. L'Idescat planteja tres escenaris per a la població del futur en funció de diverses hipòtesis de fecunditat i de migracions. Creiem que l'escenari etiquetat com a "baix" és el més plausible, amb una natalitat estable i una migració familiar (amb infants) significativa però no gaire elevada. Amb aquest escenari es poden apuntar algunes idees:

En la **primera etapa de l'educació infantil** (0-2 anys) partim de la idea de l'increment progressiu de la provisió de places públiques, que comportaria un substancial augment de les escoles bressol, elevant-se en conseqüència

l'alumnat des de 60.000 a 90.000. Cal remarcar que això no seria per una recuperació de la natalitat ni per la migració familiar, sinó per una cada cop major taxa d'escolarització.

Una altra hipòtesis que regeix aquestes dades es basa en que la **segona etapa de l'educació infantil cobrirà a pràcticament la totalitat de la població de 3 a 5 anys**. Les previsions demogràfiques apunten (amb l'escenari escollit) una lleugera caiguda fins al curs 2027-28, estabilitzant-se des de l'aleshores en 120.000 alumnes per curs.

També podem considerar que **és molt probable que la totalitat de la població entre 6 i 11 anys estarà escolaritzada**, però veurem el seu volum minvar des dels quasi 330.000 alumnes actuals fins que el volum d'alumnat en aquesta etapa escolar s'estabilitzi, a deu cursos escolars vista fins a 250.000 a partir del curs 2035-36.

Destacar, finalment, que **en quant les generacions posteriors a 2008 vagin abandonant l'ESO, l'alumnat d'aquesta etapa escolar anirà minvant**, reduint-se progressivament des dels 250.000 actuals fins als 175.000 a partir del curs 2036-37.

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació